

9/13 Netradiční způsoby výživy

Makrobiotika

- 50 % celozrnných obilovin
- 30 % zeleniny (syrová kvašená, vařená)
- 10 % luštěnin (sója)
- ne: mléko, živočišné tuky, ostré koření, cizokrajné ovoce
- vegetariánství - důraz na potravu rostlinného původu; vegani - jí pouze potravu rostlinného původu, vitariáni - pouze syrovou potravu)

Dělená strava

- harmonicky kombinuje potraviny, zavádí pořádek do trávicího systému (konzumování potravin bohatých na bílkoviny současně s potravinami bohatými na škroby brání jejich přirozenému a úplnému strávení, proto se v rámci jednoho jídla nekonzumují, mohou se však kombinovat s neutrálními potravinami)
- skupina bílkovin: maso hovězí, telecí, skopové (ne vepřové), drůbež, ryby, výrobky ze sóji, vejce, nízkotučné mléko, jogurt, sýry do 50 % tučnosti, čaj, víno, ovoce (ne sladké hrušky, jablka, banány)
- skupina škrobů: celozrnné obilí, neloupaná rýže, celozrnné výrobky, brambory, některá zelenina (kadeřavá kapusta, cukrová kukuřice), ovoce, bramborový škrob, sladidla, pivo
- skupina neutrální: neztužené tuky, máslo, oleje, zakysané nízkotučné mléčné výrobky, šlehačka, tučné sýry, žervé, uzené masové výrobky, uzené ryby, zelenina, houby, klíčky, bylinky, ořechy, rozinky, žloutek, droždí, čaje
- vyhýbat se: bílé mouce, loupané rýži, sladidlům, konzervám, sušeným luštěninám, arašídům, syrovému bílku, brusinkám, vepřovému masu, syrovému masu, majonéze, octu, ztuženým tukům, černému čaji, zrnkové kávě, vysokoprocenním lihovinám

Strava podle glykemického indexu (GI):

- některé sacharidy zvyšují hladinu krevního cukru více, jiné méně; čím více po jídle stoupne glykémie, tím více se musí vyplavit inzulínu a je větší tendence k ukládání tuku v organismu
- konzumace potravin s nízkým GI je výhodná pro zdravé lidi jako prevence civilizačních chorob
- hodnoty GI se zjišťují experimentálně (pro redukci hmotnosti - konzumovat potraviny s GI do 50)
- příklady některých potravin a jejich GI
  - brambory 50-90 (vařené ve slupce nebo pečené v troubě), cornflakes 72, hořká čokoláda 22, bílé fazole 30, houby 10, meruňky 50, mléko 25-30, mrkev 35, paprika 10, pomeranč 35, rajče 10, rýže bílá 56, sojové boby v konzervě 14, chipsy 75, pšeničný chléb 70, jogurt 32, ovesná kaše 48, špagety vařené 5 minut 35, zelí 10...

Dieta podle krevních skupin

- vychází z předpokladu, že pro člověka je dobré to, na co je jeho tělo zvyklé - co jedli jeho předci; evoluce se podílí i na snášenlivosti lidského těla na jednotlivé skupiny potravin (stravu, kterou potřebuje určitá krevní skupina, tělo přijme a zpracuje)
  - podle krevní skupiny lze lidi rozdělit do čtyř skupin s doporučenými a zakázanými potravinami
- a) krevní skupina 0 - „lovci“
    - ideální je pro tuto skupinu maso, nevhodné jsou obilniny a potraviny z nich, brambory a mléčné výrobky; zeleninu a nekyselé ovoce lze jíst bez problémů
  - b) krevní skupina A - „zemědělci“
    - obilniny, potraviny z nich a rostlinná strava by měla tvořit základ; mléko a mléčné výrobky jsou nevhodné, stejně jako maso (lze jíst ryby), uzeniny a tuky
  - c) krevní skupina B - „kočovníci“
    - opak skupiny A - základ tvoří mléko a mléčné výrobky, vejce, masa (zvěřina, králík, jehněčí); nezdravá je pšenice, žito, kukuřice, nebo např. kuřecí maso
  - d) krevní skupina AB - „směs kočovníků a zemědělců“
    - lidé s touto krevní skupinou mají jíst potraviny určené pro lidi s krevní skupinou A i B - to, na co tělo reaguje dobře
    - nevhodné je maso, tučné mléko a sýry, máslo